

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): *úsen.
Arrieta: *úsen.
Bakio: *úsen.
Bolibar (Markina-Xemein): úsen.
Busturia: *úsen.
Dima: úsen.
Elantxobe: lampréa, *úsen.
Elorrio: šangrixwéla.
Errigoiti: *úsen.
Gamiz-Fika: úsen, *odólsále.
Getxo: ákam.
Gizaburuaga: ušán.
Ibarruri (Muxika): úsen.
Kortezubi: ušén.
Larrabetzu: úsen.
Laukiz: *úsen.
Leioa: úsen.
Lekeitio: ušán.
Lemoiz: šangrixwéla.
Mañaria: úsena.
M. Etxebarri: ušén.
Mendata: urándra.
Mungia: úfen.
Ondarroa: yušáno, úsan.
Orozko: šangrixwéla, *odólsále.
Otxandio: úsen.
Sondika: úsen.
U. Etxebarri: šangrixwéla, úsen.
Zaratamo: šangréxwélá.
Zeanuri: úsen.
Zeberio: šangrixwéla, šangrexwéla, *úsan.
Zollo (Arrankudiaga): šangrixwéla.
Zornotza: úsen.

Araba

Aramaio: úsen.

Gipuzkoa

Aia: isáji.
Amezketá: isájn, isájn.
Andoain: *ísáji.
Arrasate: *úsen.
Asteasu: isáji.
Ataun: isáji.
Azkoitia: isájn.
Azpeitia: iséjn.
Beasain: iséjna.
Beizama: isájn.
Bergara: usán.
Deba: isájn, isájn.

Donostia (Ibaeta): ísáji.
Eibar: ur̄βúšten.
Elduain: isáji.
Elgoibar: itsájn.
Errezil: isájn.
Ezkio-Itsaso: isájn.
Getaria: iŷip.
Hernani: isáji.
Hondarribia: šangrixwéla.
Ikaztegieta: isájn.
Lasarte: itsáji, *ítsaŷja (mark.).
Legazpi: ísájn.
Leintz Gatzaga: ur̄šan.
Mendaro: itsájn.
Oiartzun: isáji.
Oñati: ušán.
Oñati (Araotz): βušáno, *ušán.
Orexa: isaŷná.
Orio: siŷgijna.
Pasaia: *ísáji.
Urretxu: isájn, isájn.
Zegama: šanixwélá.
Zestoa (Arroa): isájn.

Nafarroako Foru Komunitatea

Abaurregaina / Abaurrea Alta: itfájina (mark.).
Alkotz: isápe (mark.).
Aniz: sisájn.
Arbizu: iséji.
Beruete: sisájn.
Donamaria: sintsámari.
Dorrao / Torrano: isep.
Erratzu: siséjn.
Etxalar: tŷiptŷám^ari.
Etxaleku: sisájn, sisápe (mark.).
Etxarri (Larraun): sisájn.
Eugi: šangrixwéla.
Ezkurra: isáji.
Gaintza: isájn.
Goizueta: isí.
Igoa: isájn.
Jaurrieta: šangrixwélá, šangrixwéla.
Leitza: isáji.
Lekaroz: siséjn.
Luzaide / Valcarlos: *itfájin.
Suarbe: sisápe (mark.), sisájnⁿ.
Sunbilla: sintsámari.
Urdiain: itéjn.
Zilbeti: sisájn.

Zugarramurdi: sintsímaré.

Lapurdi

Ahetze: *sintsímarí.
Arrangoitze: *fintŷimári.
Azkaine: sintsímare.
Bardoze: kaŷámika.
Beskoitze: odóleóskilé.
Donibane Lohizune: sintsímáři .
Hazparne: uŷáan.
Hendaia: sintsímarí.
Itsasu: odóleódale.
Makea: ántfo.
Mugerre: odoleóskíle, odoleđaliak (mark.).
Sara: tŷintŷimári.
Senpere: sintsímári.
Uztaritze: odóleódale.

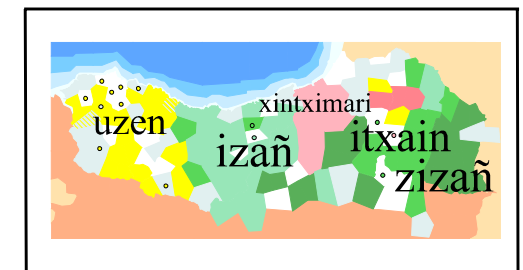
Nafarroa Beherea

Aldude: itsájn.
Arboti-Zohota: iŷápa.
Armendaritze: ántŷa, bašaantŷa (mark.), ántŷa, bášaántŷa.
Arnegi: itfájin.
Arrueta: etfájina (mark.), etfájint.
Baigorri: itfájin.
Behorlegi: itŷa¹n, βaŷitŷajin.
Bidarra: *ítsájn.
Ezterenzubi: baŷitŷajin, baŷitŷájin, itfájin, baŷaitŷajinajn (mark.).
Gamarte: baŷitŷajina (mark.), itfájnak (mark.).
Garrüze: iŷájn.
Irisarri: uŷáan.
Izturitze: antŷá.
Jutsi: itfájin.
Landibarre: itfájin, βaŷáitŷajin.
Larzabale: itŷaj.
Uharte Garazi: *itfájin, *fintŷimári.

Zuberoa

Altzai: sisejn.
Altzürükü: sisájn, siséjna (mark.).
Barkoxe: ŷiŷangóta.
Domintxaine: itŷajna (mark.).
Eskiula: ŷiŷangót.
Larraine: sitsejn, sitséjna (mark.).
Montori: siséjn, siséjna.
Pagola: ŷiŷaj.
Santa Grazi: sísejn, sisájna (mark.).
Sohüta: sisájn.
Urdiñarbe: sisájn.

Ürrüstoi: ŷiŷaj.

124. Mapa: sanguijuela / sangsue / leech / (*Hirudo medicinalis*)

GALDERA: 04110; ALG: 1219; ALEANR: IV, 439

	itxain
	usen
	antxa
	basaantxa
	basitxain
	izai
	izañ
	kallamika
	urbusten
	odoleoskile
	xintximari
	xixangot
	zizañ
	bestelakoak

Mendata: erantzun okerra dirudi.
Elantxobe: lampréa... odola atáratekue... arrá lakue esaten dabe... Médikuek euki txebeñ erresérbata odola atarateko.
Leitza: Arbolak e badaude izaiek esaten zaioanak. Homonimiaz ari da.
Ezterenzubi: Izan behar da diferentzia itxainain et basaitxainain artian, ez tut uste denak hunak ziren odolain thiatzeko. Taxonomiaz.
Oharrak: 1. Odolaren tiratzeko baliatzen zela aipu da. 2. Esaerak: *xintximariak ikusi* (sofrikarioa jasan), gehienik Lapurdin. Haatik Baigorri Erraiten da: *txintximariak ikusi tiat, edo debrua ikusi diat, j'ai eu des difficultés, txintximaria zer den eztaikit. Izturitzen Ene osaba bati izengoiti eman zakoten Antxa, hanitz iresten zielakotz. Jutsin Familian edo*

balimbauzu askazi bat edo haurhide bat han duzuna, beti han, ze itxaiña! beti bil...
- Bestelakoak: akan (Getxo), sangrijuela (Lemoiz, Zeberio, Hondarribia, Eugi, Jaurrieta), sangrejuela (Zaratamo, Zeberio), sangijuela (Elorrio, Orozko, U. Etxebarri, Zollo), sanijuela (Zegama), lamprea (Elantxobe), gusano (Ondarroa), busano (Araotz), Zingiaña (Orio), urandra (Mendata).